

TÜRKİYE JEOPOLİTİĞİ

DR. MUHAMMET BAHADIR

JEOPOLİTİK

2020

M. BAHADIR

KAYNAKLAR

1. **Siyasi Coğrafya (Süha GÖNEY) ,**
2. **Coğrafyanın Siyasal Gücü (Kamil GÜNEL),**
3. **Siyasi Coğrafya (Ramazan ÖZEY)**
4. **Jeopolitik Duyarlılık (Ramazan ÖZEY).**
5. **Türkiye Coğrafyası ve Jeopolitiği (İbrahim ATALAY)**
6. **Jeopolitik Dergisi (ASAM)**
7. **Erol Manisalının kitapları (Stratejik Araştırma Dergileri)**
8. **Coğrafya ve Jeopolitik (Colin S.)**
9. **Tarihi Coğrafya (Osman GÜMÜŞÇÜ)**
10. **Jeopolitik ve Jeokültür (Immanuel WALLERSTAIN)**

Coğrafi Konum

M.BAHADIR

KONUM NEDİR?

- Sit : dar anlamda konum
- Sitüasyon / Geniş anlamda konum
- Coğrafi Konum :
 - Matematiksel Konum
 - Özel Konum

ÖZELKONUM İLE MATEMATİK KONUM

- **ÖZEL KONUM**

- **Yükseklik**

- **Eğim**

- **Bakı**

- **Denizler**

- **Akarsular**

- **Göller**

- **İklim(bazı konuları)**

- **MATEMATİK KONUM**

- **Enlem**

- **Boylam**

- **Paralel**

- **Meridyen**

- **Konuda**

varsa=matematik konum

- **Paralel=Enlem mi?**

- **Boylam=Meridyen mi?**

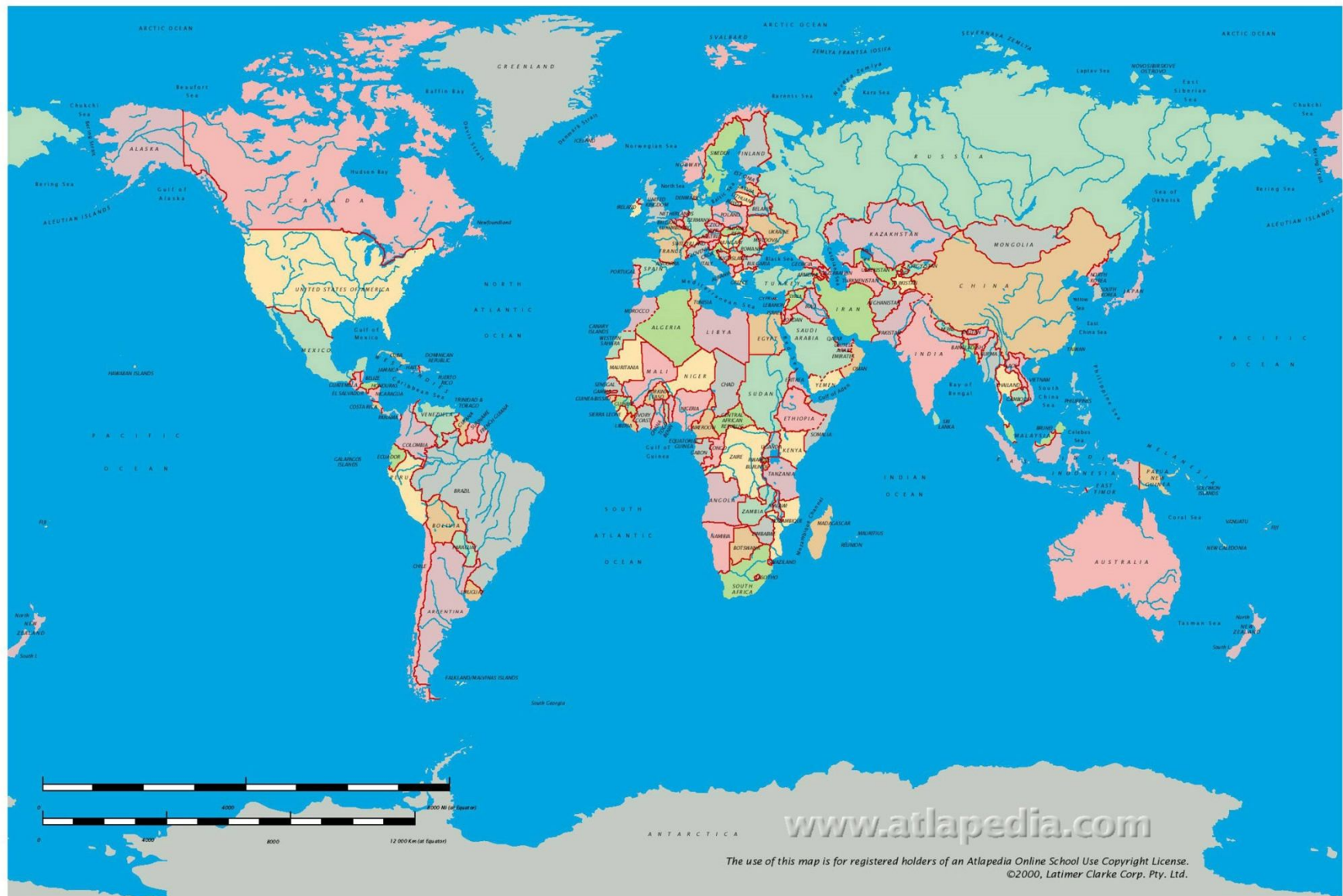
Özel Konum

- **Fiziki Faktörler Bakımından Özel Konum**
- **Beşeri Faktörler Bakımından Özel Konum**

Fiziki Faktörler Bakımından Özel Konum

- **Denizlere Göre Konum**
- **Dar Deniz Geçitleri ve Kanallara göre Konum**
- **Adalara Göre Konum**
- **Yarımadalara göre Konum**
- **Kara köprüleri ve Kara geçitlerine Göre Konum**
- **Akarsulara göre konum**

The use of this map is for registered holders of an Atlapedia Online School Use Copyright License.
©2000, Latimer Clarke Corp. Pty. Ltd.

Denizlere Göre Konum

Denizlerden Yararlanma

- Ulaşım
- Ticaret

Denizlerden uzak kara devletleri

- İsviçre , (Ren nehri, Basel Limanı) Hollanda Limanlarından yararlanmakta
- Demiryolu ulaşımı (SÖMÜRGE İMP)
- Kara içi Su yolu

○ Denize kıyısı var (nehir ulaşımı tercih edilebilir)

- Elverişsiz doğa koşulları
- Denize çıkış nehir yoluyla tercih edilmekte
- Peru , Kolombiya : Amazon

○ Denize kıyısı olduğu halde denizlerin Denizlerin Kapalı deniz yada okyanuslara bağlayan geçitlerin başka devletlerin elinde bulunması

TÜRKİYE'NİN KONUMU

- 26-45 Doğu, 36-42 Kuzey'de yer alır.
- Özel konumu ise, üç tarafı denizlerle çevrili iki yarımadadan oluşan ülkemiz, önemli kavşak noktasında, önemli yer altı kaynaklarının yakınında ve sahibi, köklü bir medeniyetin devamı.....

Bir söz.....

- **Türkiye Türklere bırakılamayacak kadar zengin bir ülkedir.**
- **ACABA NEDEN?**

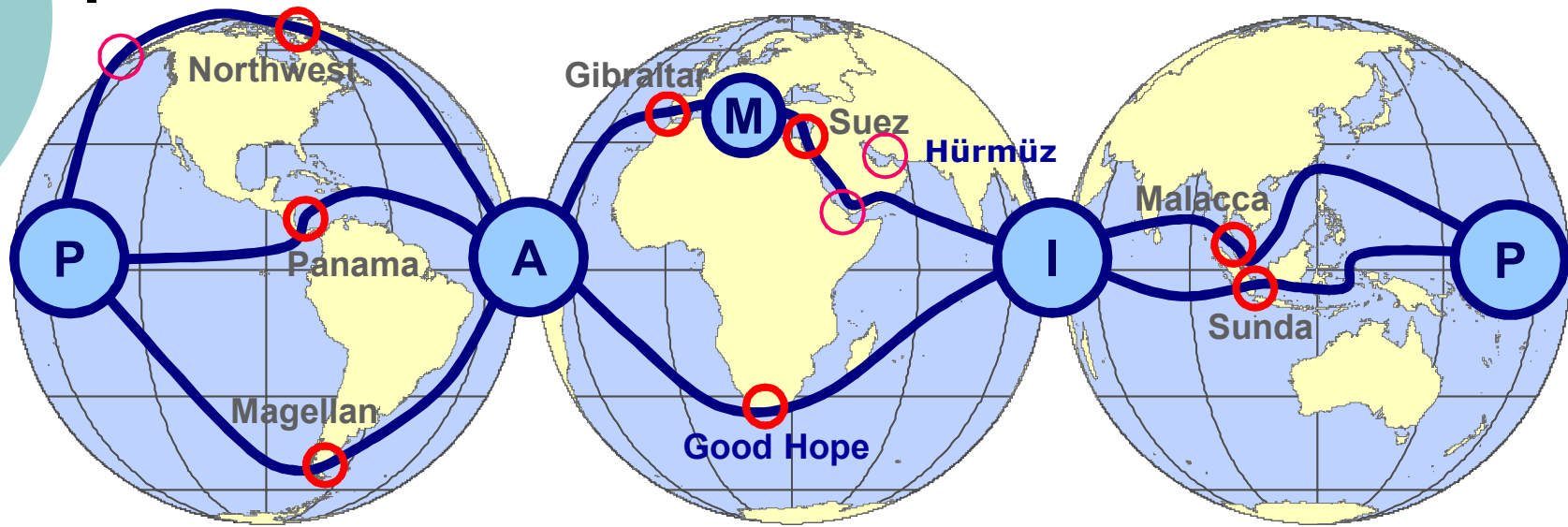

Dar Deniz Geçitlerine (Boğazlar ve Kanallara) göre Konum

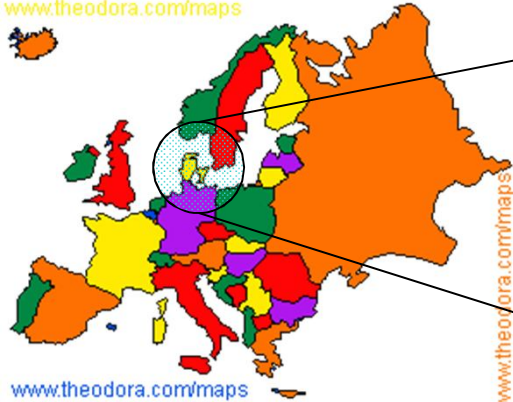

Dar Deniz Geçitlerine (Boğazlar ve Kanallara) göre Konum

Deniz Ulaşımı Alanları

www.theodora.com/maps

Sund Boğazı

Büyük Belt Boğazı

Adalara Göre Konum

Kıyusal Adalar

- Norveç, Dalmaçya, Alaska kıyılarındaki

Kıta Sahranlığı Adaları

- Kuzey ve kuzeydoğu Amerika Şelf alanlarındaki

Ara deniz Adaları

- Akdeniz, Baltık denizi ve Basra Körfezi gibi kapalı denizlerdeki

Açık Deniz Adaları

- Karalardan oldukça uzak açık denizlerde

Okyanus Adaları

- İzlanda, Küba, Yeni Zellanda, Azor, Kanarya, Havai

Ana kıtaya yeterince yakın, Ancak tehlikeleri önleyebilmek için yeterince uzakta

ADALAR SORUNU

- **Adalar Sorunu Ve Kardak Krizi**
- **Neden bu kadar önemliler?**
- **Kıbrıs neden Türkiye'nin nefes borusudur?**

Yarımadalara göre konum

Genellikle tecrit edilmiş birçok yönüyle geri kalmış özellik gösterir

- **Çeşitli etnik topluluk kalıntılarını uzun süre muhafaza etmiş**
- **Büyük yarımadalarda birden çok milliyet duygusuna dayanan siyasal ünitelerin yer alması**
- **Göçler ve istilalar için basamak veya sığınma yeri olarak kullanılmaları**
- **Köprüye benzer özellikleri ile uygarlıkların başka bölgelere yayılmasında da rol oynamaları**

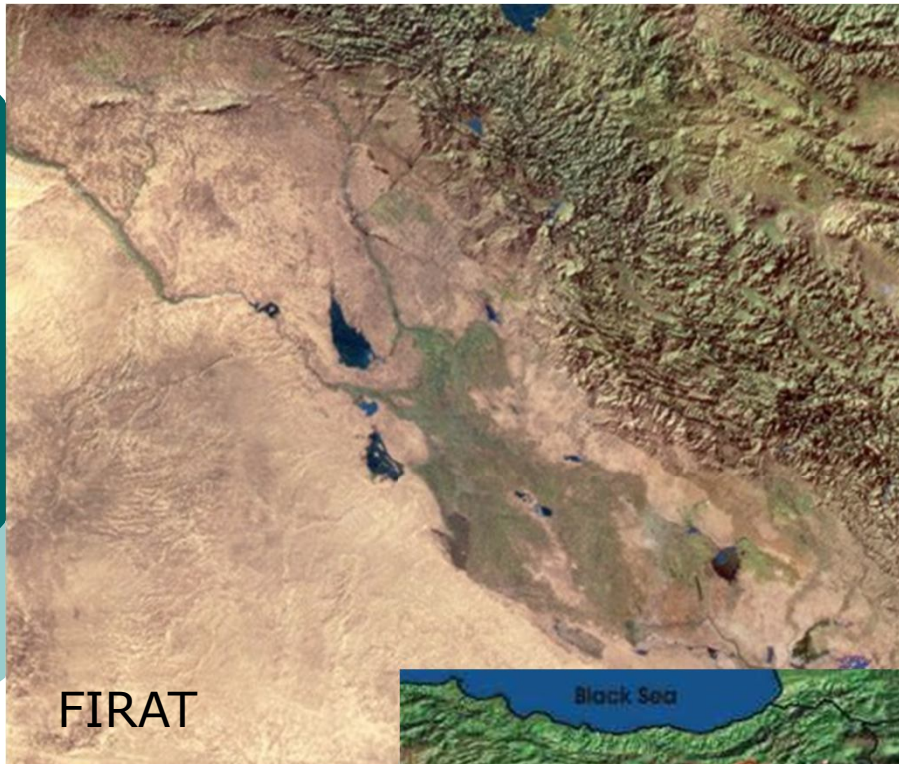
Akarsulara Göre Konum

- **İç politika ve dış ilişkilerde önemli**
- **Eski uygarlıkların gelişmesi üzerinde etkili**
- **Ulaşım,**
- **Sulama,**
- **Enerji kaynağı**
- **Sınır tespitinde**
- **Savunma**

AKARSULAR VE HUKUKİ DURUM

- **Türkiye ve komşuları ile su anlaşmazlıkları neden kaynaklanıyor?**
- **Yasal haklar kimden yana?**
- **Geleceğin sorunu tatlı su ise Türkiye ne yapmalıdır?**

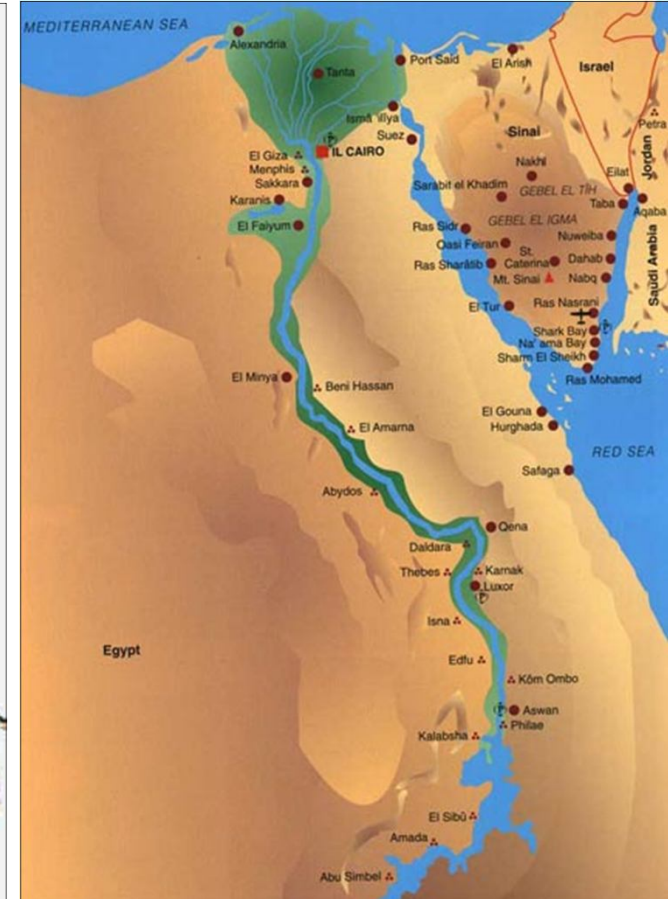
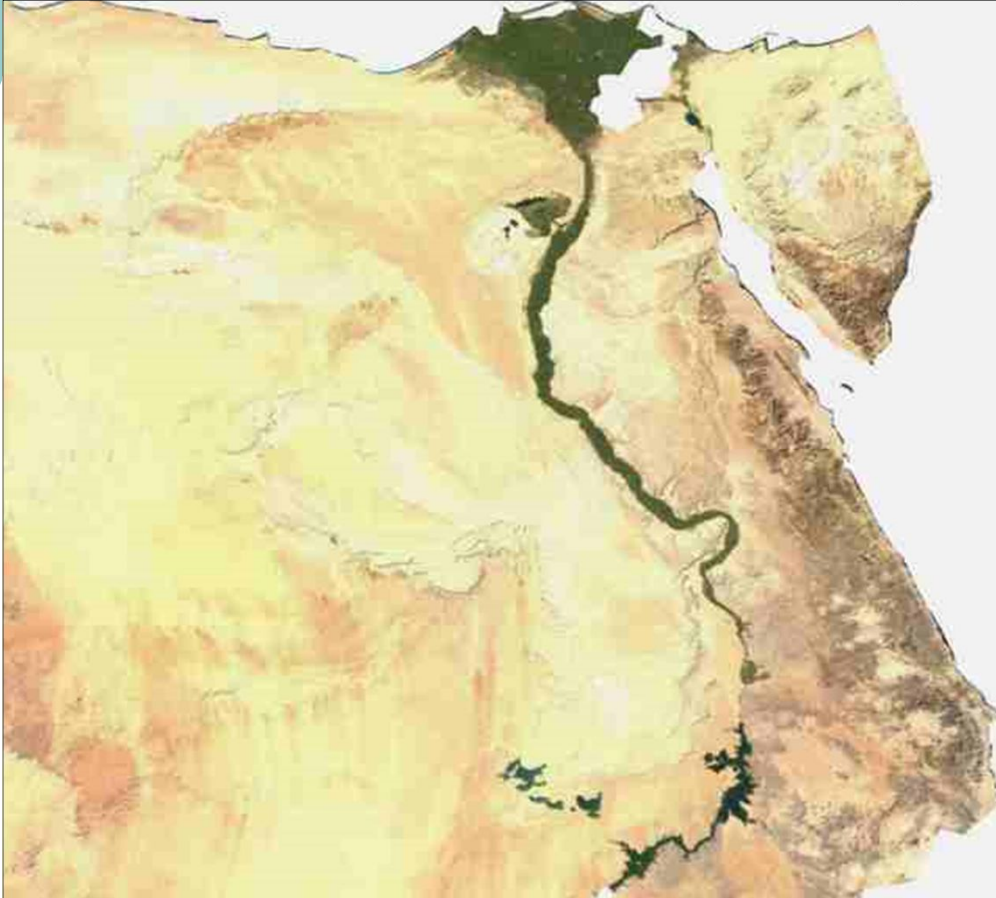

FIRAT

BİR SÖZ.....

○ Mısır Nil'in hediyesidir.

Nehirlerden yararlanma

- **Milli Akarsular**
- **Uluslar arası akarsular (Ren, Tuna Sait Lavrence, Kongo, Nijer)**
- **Uluslar arası su yollarının Ulaşım dışı amaçlarla kullanımı**
 - **Kıyıdaş ülkeler**

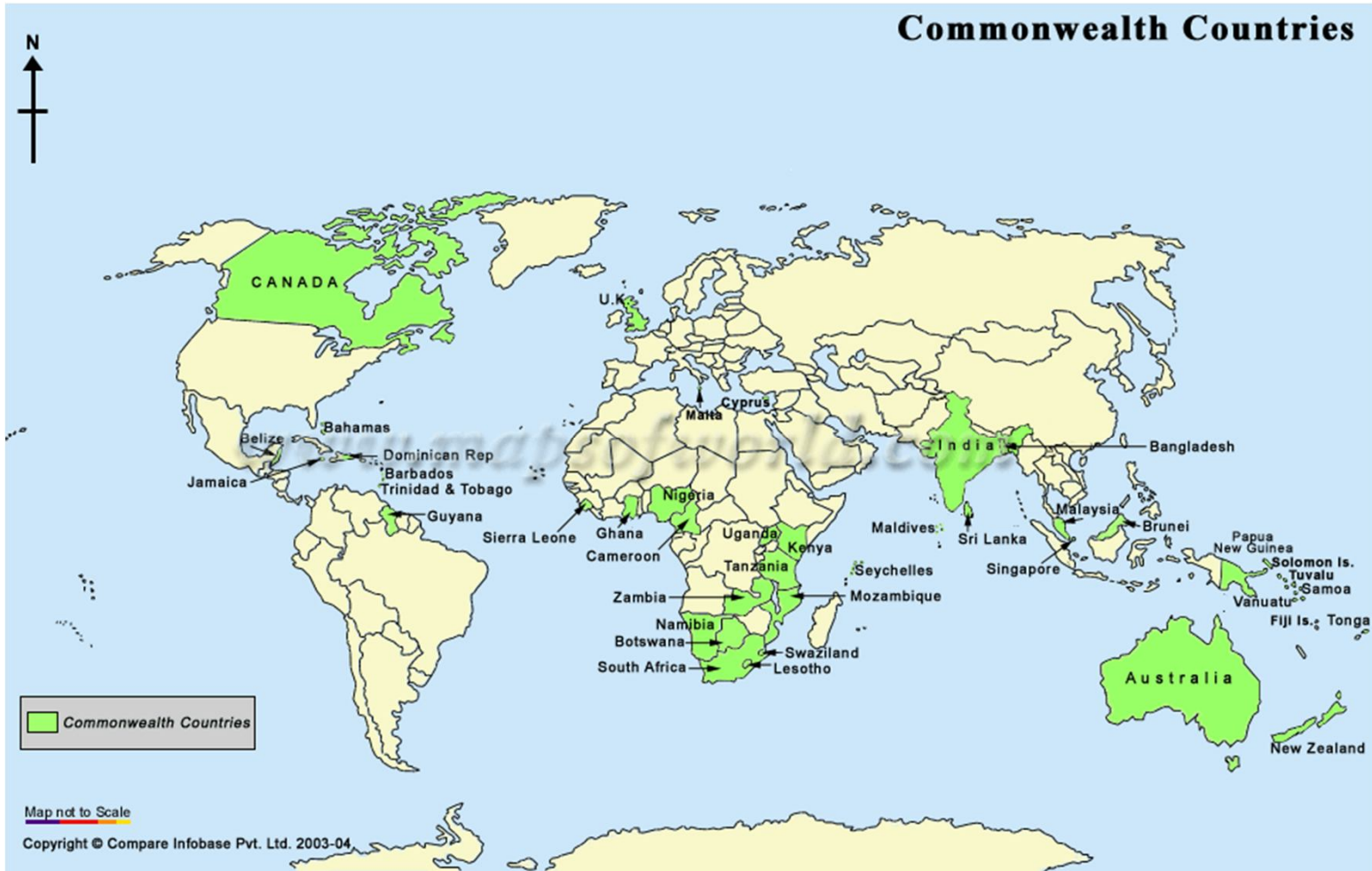
Beşeri Faktörler Bakımından Özel Konum

Komşulara Göre Konum

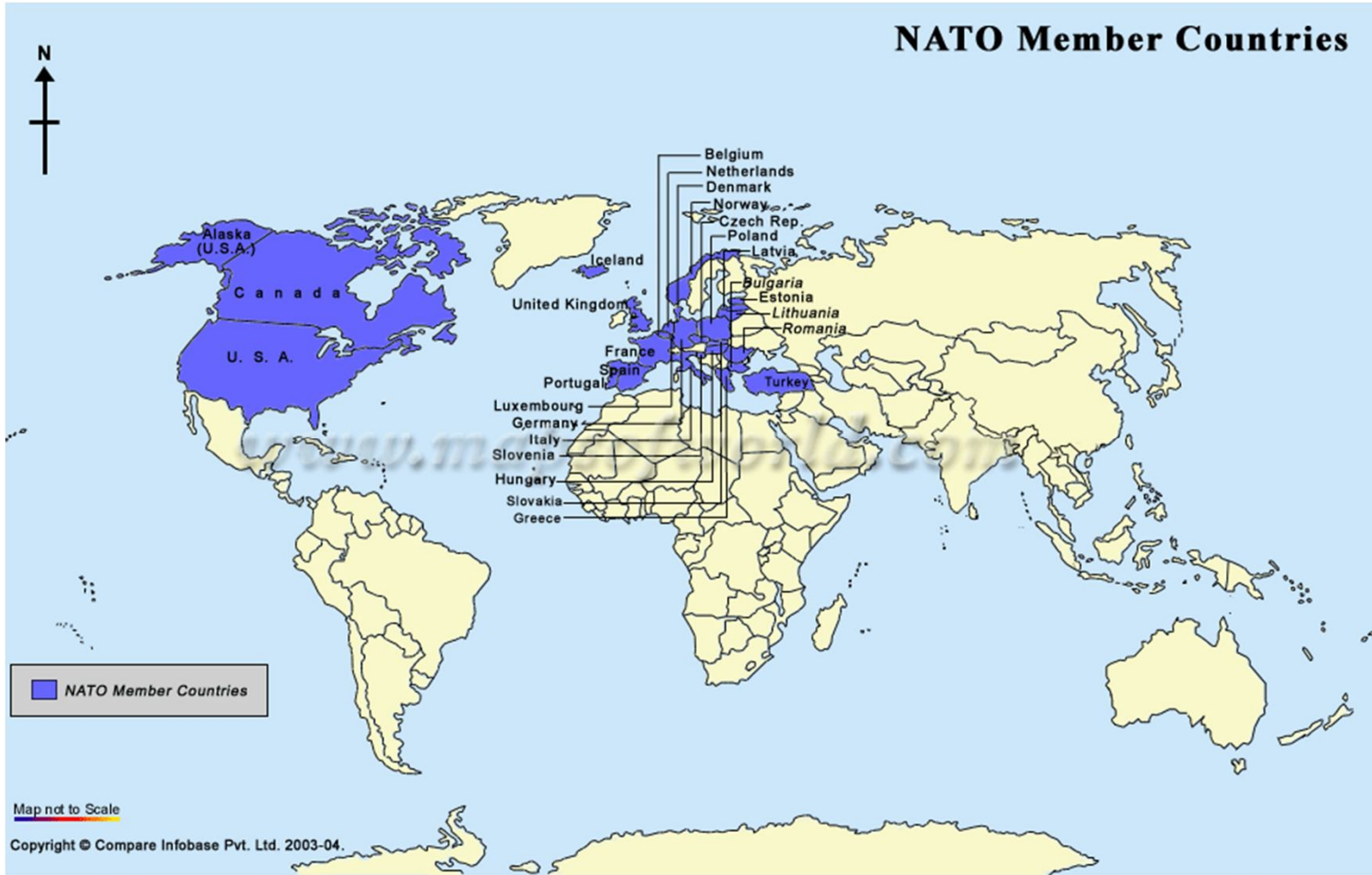
- **Komşu Sayısının Azlığı ve Çokluğu**
- **Büyük Devletlerle Komşuluk**
- **Tampon Devlet Durumu**

- **Siyasi, Ekonomik, Askeri Organizasyonlara Göre Konum**

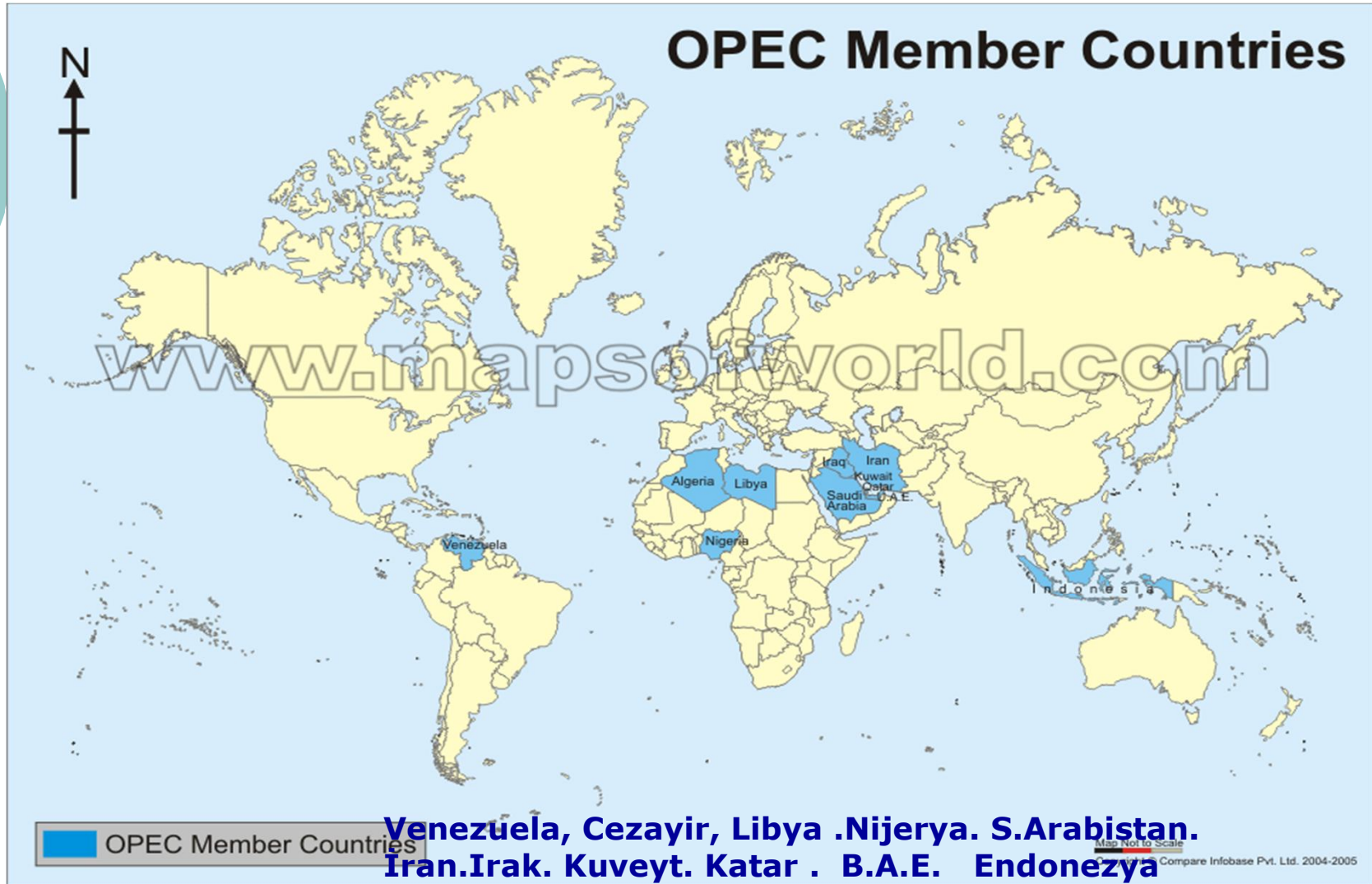
İngiliz Uluslar Topluluğu

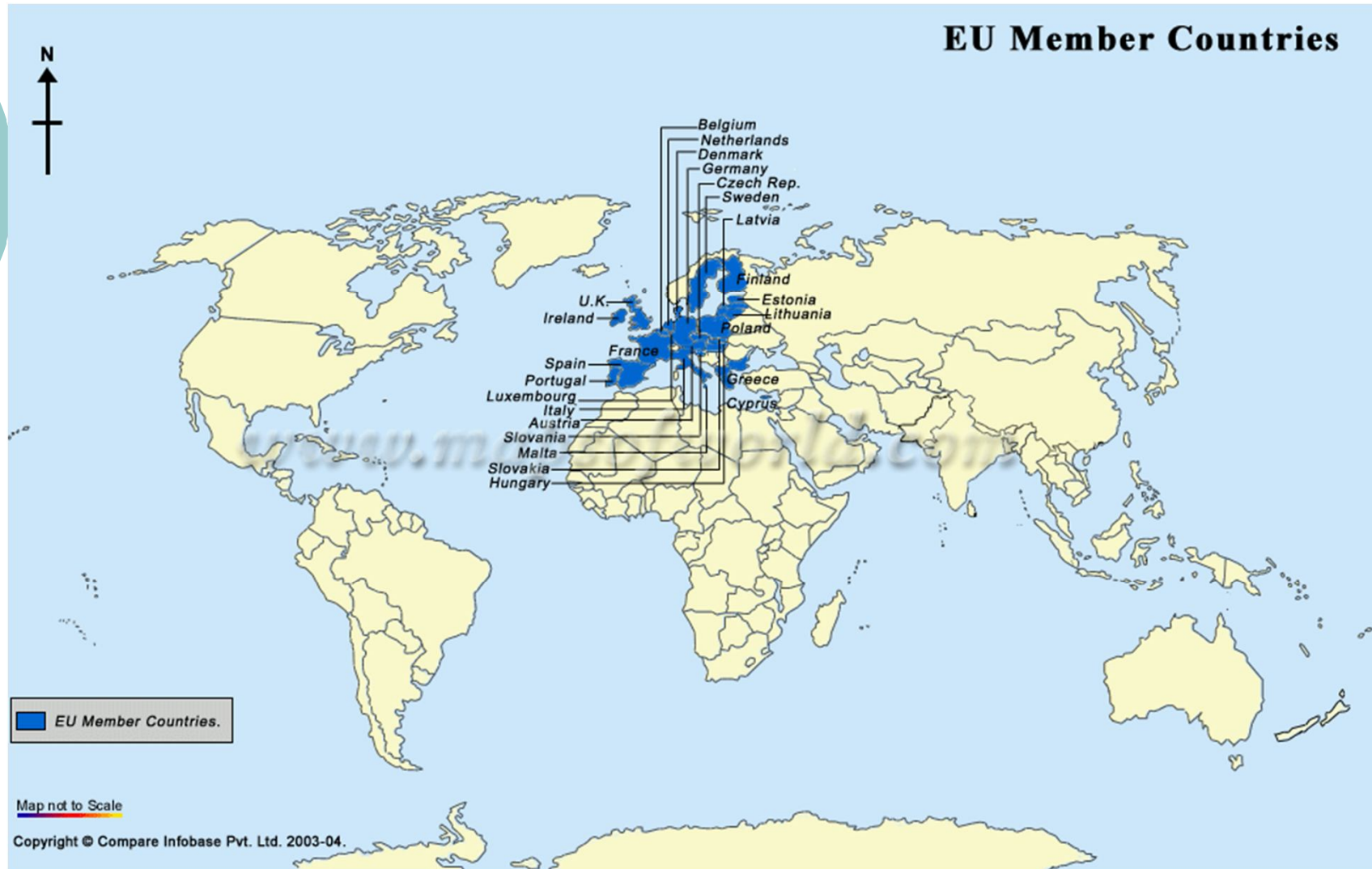
NATO ÜYESİ ÜLKELER

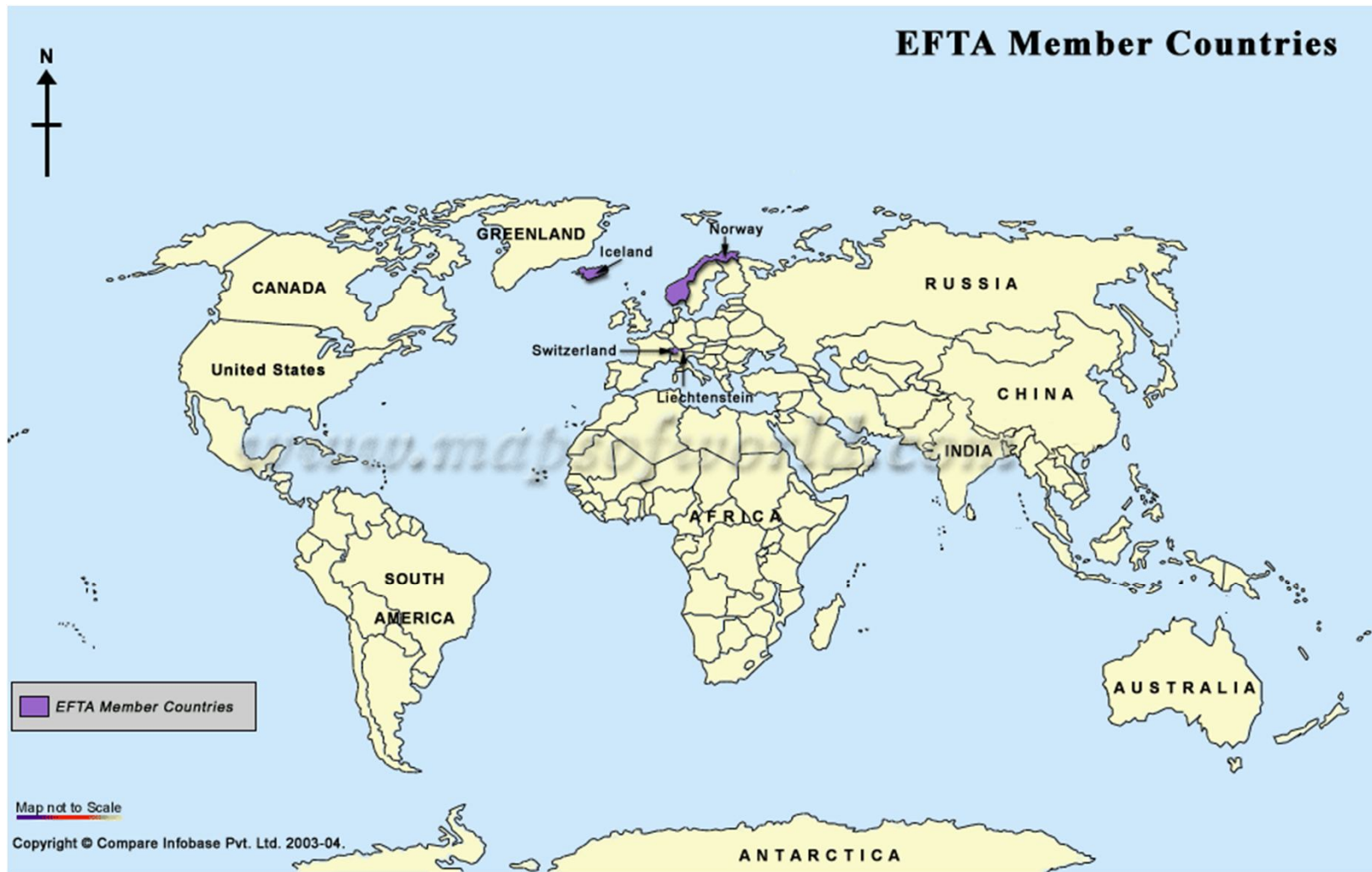
OPEC ÜYESİ ÜLKELER

Avrupa Birliği

EFTA

DEĞERLENDİRME

- **Konumdan kaynaklanan sorunlarımız nelerdir?**
- **Konumdan kaynaklanan avantajlarımız nelerdir?**
- **Stratejide konum farkı önemli midir?**